

ENERGI-, FORSYNINGS-
OG KLIMAMINISTERIET

Samråd B-D vedr. afgifts- og tilskudsanalysen

Tid: Torsdag d. 5. november kl. 14.00-15.00

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kebmin@kebmin.dk
www.kebmin.dk

Samrådsspørgsmål B

Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen opgiver at gennemføre ændringer i skatte- og afgiftssystemet på energiområdet, set i lyset af at ministeren – i sin daværende egenskab af Venstres energiordfører – før valget talrige gange efterspurgte den afgifts- og tilskudsanalyse, der skulle danne grundlag for en omlægning af skatter og afgifter på energiområdet?

Ministeren

5. november 2015

J nr. 2013-3610

Samrådsspørgsmål C

Skal ministerens udmelding – blandt andet i artiklen i Politiken den 13. september 2015: ”Grøn reform skydes til hjørne” – forstås sådan, at ministeren mener, at der skal ske en omlægning af afgifterne; men at man ikke skal forvente, at den sker før tidligst i starten af næste valgperiode?

Samrådsspørgsmål D

Mener ministeren, at de gældende afgifter og tilskud understøtter den grønne omstilling og

de grønne investeringer på den mest hensigtsmæssige måde?

Ministerens svartale:

Jeg vil gerne starte med at takke Jens Joel for de tre spørgsmål, som jeg på bedste vis vil forsøge at besvare i det følgende.

Indledning

Mit interview i Politiken den 13. september 2015 har åbenbart skabt forvirring om, hvorvidt regeringen mener, at der er behov for justeringer af afgifter og tilskud på energiområdet. Hertil om regeringen vil foreslå ændringer i dem. Det er derfor udmærket, at jeg nu får mulighed for at uddybe.

Lad mig starte med at besvare **spørgsmål D.**

Energiforbrug og energiproduktion reguleres på mange forskellige måder, og der er en del afgifter og tilskud på området. De gældende afgifter og tilskud er indført over en længere periode. I en sådan proces vil der ikke nødvendigvis være konsistens mellem de forskellige ordninger og reguleringer.

Derfor er det en god ide at få hele området analyseret, så vi kan se om der er muligheder for

justeringer, så reguleringen medfører lavere omkostninger.

I Energiaftalen fra 2012 blev det derfor aftalt at få en analyse af afgifter og tilskud på energi- og klimaområdet, netop for at få en vurdering af, om der er behov for justeringer.

Det er derfor vigtigt for mig at understrege, at der bliver truffet beslutninger også mens arbejdet med afgifts- og tilskudsanalysen pågår. Vi er så at sige ikke handlingslammede i forhold til at træffe nødvendige beslutninger på energiområdet. Dette var også tilfældet under den tidligere regering.

Som eksempler herpå kan jeg nævne,

- at vi arbejder målrettet på at finde en langsigtet løsning på diskriminationsproblematikken i forhold til PSO-systemet,
- at vi har fremsat et lovforslag, som nedsætter støtten til husstandsmøller fremadrettet og
- at vi har udvidet ordningen med det frie brændselsvalg til at omfatte yderligere 50 værker.

På den anden side afventer vi afgifts- og tilskudsanalysen, og jeg forventer mig meget af analysen.

Noget af det, som analysen især skal bidrage med, er at gøre det muligt for os at anlægge et langsigtet syn på vores afgifts- og tilskudssystem. Dvs. at sætte retningen og fx se på tværs af teknologier. Eksempelvis ses der i delanalyse 4 på om der bør gives ensartet støtte på tværs af VE-teknologier. Dette er en overordnet – og teoretisk – problemstilling, som vil kunne danne grundlag for en overordnet drøftelse af indretningen af hele vores tilskudssystem.

Samtidig undersøger afgifts- og tilskudsanalysen også helt konkrete problemstillinger som eksempelvis overskudsvarme, landvindstøtte og egenproduktion. Disse elementer vil være nyttige og brugbare i forbindelse med, at der skal fastlægges en retning for konkrete problemstillinger. Men vi må også vurdere, om de anbefalinger, som analysen fremkommer med, stemmer overens med regeringens politiske sigte. Regeringens politik er, at det ikke skal være dyrere at være dansker eller dyrere at drive virksomhed i Danmark.

Jeg vil i det efterfølgende opholde mig lidt ved analysen og give en status for arbejdet.

Selve arbejdet med analysen foregår i en sekretariatsgruppe bestående af Skatteministeriet,

Finansministeriet og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Mens der er en bredere arbejdsgruppe, hvor også Erhvervs- og Vækstministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet deltager. Skatteministeriet er formand for arbejdet.

Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet omfatter flere delanalyser. Der er tale om en meget stor analyse, både dyb og bred, og derfor tager den tid.

Analysen er også blevet forsinket af ny EU regulering om statsstøtteregler for VE samt diskriminations-sagen om PSO-systemet. Den sag som EU-kommissionen har rejst. PSO-sagen har kompliceret afgifts- og tilskudsanalysen.

Delanalyse 1 ser på det eksisterende afgifts- og tilskudssystem. Analysen er derfor meget beskrivende og ser bl.a. på det nuværende afgiftssystem, herunder satser, provenuer, afgiftsgrundlag, afgiftsfritagelser m.m.

Delanalyse 2 beskriver PSO-systemet og undersøger, om finansieringen af PSO-udgifterne kan finansieres mere effektivt.

I 2014 nåede de samlede PSO-udgifter til støtte til vedvarende energi mv. sit hidtidige maksi-

mum på ca. 7,4 mia. kr. Der har dog været et svingende niveau for omkostningerne undervejs.

Det skyldes bl.a. at markedsprisen på el har stor betydning for PSO-omkostningerne. Gennemsnitligt stiger PSO-omkostningerne således kun med ca. 1/2 øre/kWh for hver øre/kWh markedsprisen på el falder og omvendt falder PSO-satsen, når elprisen stiger.

Analysen fokuserer især på de samfundsøkonomiske fordele og ulemper ved de forskellige finansieringsmodeller af VE-udgifterne.

I analysen vil der blive set på flere alternative modeller for omlægning af finansieringen af PSO-systemet til at være helt eller delvist på finansloven.

De øgede udgifter på finansloven kan f.eks. finansieres ved øget personbeskatning eller ved højere afgifter, fx på el.

Regeringen har fuld fokus på diskriminationsproblematikken i forhold til PSO-systemet, og arbejder på en løsning.

Løsningen af PSO-sagen kan få betydning for de samlede incitamentter på energi- og klimoområdet.

Det er derfor vigtigt, at afgifts- og tilskudsanalysen afdækker dynamikken i den overordnede struktur i afgifts- og tilskudssystemet.

Delanalyse 3 ser på de væsentligste former for miljøforurening forbundet med energiforbrug.

Energiforbrug medfører en del miljøforurening ud over CO₂. For eksempel vil forbrænding af kul, olie og biomasse umiddelbart medføre en del partikelforurening.

Der vil dog også være andre former for luftforurening og udledning af tungmetaller.

Ideen med delanalyse 3 er at kortlægge priser på miljøforureningen og beregne nationale skadesomkostninger for de enkelte stoffer fordelt på brændsler og sektorer.

For internationale forpligtelser på miljøforurening over landegrænser vil der være et givent niveau, som skal overholdes.

Derefter kan der ses på, om de nuværende energi- og miljøafgifter tilsammen er større end de totale nationale skadesomkostninger per brændsel, og om de fører til, at vi kan overholde vores forpligtelser.

Delanalyse 4 ser på det samlede afgifts- og tilskudssystem på energi- og klimaområdet. Det er denne delanalyse, der skal samle op på de enkelte delanalyser og give et bud på, hvordan man overordnet kan indrette hele systemet samfundsøkonomisk mest hensigtsmæssigt. Denne delanalyse er et eksempel på en analyse med fokus på det længere sigte.

Når der er tale om en analyse af hele afgifts- og tilskudssystemet, er det klart, at det er en kompleks opgave.

Der skal ses på elproduktion, varmeproduktion og energi til industrielle processer. Analysen vil også se på tilskud til VE på tværs af de forskellige teknologier og samspillet mellem tilskud og afgifter.

I analysen vil der være fokus på, hvordan strukturen i afgifts- og tilskudssystemet skal være ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt.

El kan produceres på mange forskellige måder, og samtidig importerer og eksporterer vi el.

Der er de store og små kraftvarmeværker som kan levere el efter behov. Vindmøller og solceller leverer efter vind- og solforhold.

Afgifts- og tilskudssystemet skal understøtte, at vi alle får el, når vi har behov for det samtidig med, at vi får det billigst muligt.

Derudover skal afgifterne og tilskud sikre, at vi på sigt når vores mål om fossiluafhængighed i 2050.

Også ved varmforsyningen er der tale om et komplekst system. Der er fjernvarme og individuel varme, og der er mange måder at producere varme på.

Oliefyr er under udfasning, mens brænde, træpiller og varmepumper vinder frem. En vigtig overvejelse her er balancen mellem brug af varmepumper og biomasse.

Begge er som sådan klimavenlige, men der er stor forskel på, hvordan de påvirker miljøet og resten af elsystemet.

Delanalyse 5 har til formål at beskrive, hvordan afgifter og tilskud bedre understøtter muligheder for nyttiggørelse af overskudsvarme.

Denne delanalyse vil således være målrettet et konkret VE-anvendelsesområde – overskudsvarme - og også have et mere kortsigtet fokus. Det er et centralt punkt i analysen at afveje mellem på den ene side at tilvejebringe incitamentter til at udnytte overskudsvarme ved proces. Og på den anden side ikke at give afgiftsmæssige tilskyndelse til, at virksomheder har interesse i at ”producere” ekstra overskudsvarme.

Afgifterne skal på den ene side understøtte, at overskudsvarmen nyttiggøres og på den anden side, at virksomhederne fortsat har incitament til at være energieffektive.

Så at der er tale om egentlig overskudsvarme, der udelukkende er et spildprodukt fra virksomhedernes processer.

I analysen bliver der set på en vifte af forskellige justeringer og ændringer, og hvordan de eventuelt vil kunne bidrage til en bedre udnyttelse af overskudsvarme.

Delanalyse 6 giver en samfundsøkonomisk analyse af, hvordan støtten til landvind skal udformes. Landvindmøller er den mest udbredte form for VE og er samtidig relativ billig.

Der er forskellige overvejelser omkring, udformningen af tilskud til landvindmøller. Den totale støtte som en landvindmølle kan få nu, afhænger af, hvor stor en generator møllen har, og hvor store vingerne er.

Analysen ser på, om dette fører til de mest hensigtsmæssige samfundsøkonomiske incitamenter til opstilling af landvindmøller.

En overvejelse er, hvor lang tid en mølle bør få støtte. Skal det være i en begrænset periode, som er tilfældet nu, eller længere tid.

En anden overvejelse er, hvorvidt den totale støtte for en mølle skal afhænge af den tekniske udformning af møllen, som nu, eller om andre grundlag for støtten vil være bedre samfundsøkonomisk set.

Der er også et spørgsmål om, hvor stort potentialet for landvindmøller er.

På den ene side er det en relativ billig form for VE.

På den anden side er der også en del modstand mod opførslen af flere vindmøller i landskabet.

Nok er der fysisk plads til flere møller, men der skal tages hensyn til borgerne, der bor tæt på møllerne.

I kommissoriet for analysen indgik endelig en 7. delanalyse, der skulle se på de administrative byrder ved energiafgifter og tilskud. Arbejdet er imidlertid blevet overhalet af andre regeringsinitiativer.

Regeringen har indført et skatte- og byrdestop og vil lette erhvervslivets administrative byrder med op mod 3 mia. kr.

Her vil der også blive lejlighed til at se på byrderne på energiområdet.

Med denne gennemgang vil jeg gerne vise, at det er et stort og komplekst, men også yderst vigtigt område.

Analysearbejdet tydeliggør også, at det ikke nødvendigvis er nemt at sige, om de gældende afgifter og tilskud understøtter den grønne omstilling og de grønne investeringer på den mest hensigtsmæssige måde.

Netop af den grund har forligskredsen til Energifaftalen sat afgifts- og tilskudsanalysen i gang.

Det må også være klart, at en analyse på et så omfattende og komplekst område tager tid. Desværre mere tid end vi havde håbet på, dengang vi satte den i gang.

Men jeg vil hellere vente på en god analyse, der giver principielle rammer, end at forhaste den igennem og bagefter stå tilbage med mange ubesvarede spørgsmål.

Det er samtidig vigtigt at huske på, at vi træffer de nødvendige beslutninger sideløbende med det igangværende analysearbejde.

Jeg nævnte før, at der i øjeblikket arbejdes målrettet på at finde en langsigtet løsning for PSO-systemet; at vi har sendt et lovforslag om husstandsmøllestøtten i offentlig høring; og at vi har udvidet det frie brændselsvalg til at omfatte yderligere 50 værker.

Det ser ud til, at vi om ikke alt for længe kan se på dele af Afgifts- og tilskudsanalysen. Vi planlægger at offentliggøre nogle af delanalyserne i den kommende tid. De resterende analyser kommer efterfølgende, men jeg vil ikke lægge mig fast på, hvornår præcis det sker.

Dette fører mig til **spørgsmål B.**

Lad mig først understrege, at arbejdet med afgifts- og tilskudsanalysen ikke er til hinder for, at vi træffer nødvendige beslutninger.

Regeringens skatte- og byrdestop indebærer dog samtidig, at regeringen ikke vil hæve nogen skat eller afgift i denne valgperiode.

Det er vigtigt for regeringen, at det bedre kan betale sig at arbejde, og at det bliver billigere at drive virksomhed i Danmark.

Vi skal skabe flere private job. Det betyder blandt andet, at skatter og afgifter skal sættes ned.

Derfor vil vi ikke ændre i energiafgifterne og tilskud på energi- og klimaområdet så det bliver dyrere at være dansker eller at drive virksomhed i Danmark.

Regeringen har et skattestop, og det tager vi meget seriøst.

I min tid som Venstres energiordfører har jeg også selv flere gange efterspurgt afgifts- og tilskudsanalysen.

Analysen blev jo sat igang tilbage i 2013 og derved længe inden, at jeg blev minister. Jeg mener stadig, at det er vigtigt at få analysen udarbejdet.

Så det er ikke sådan, at jeg ikke længere efterlyser analysen.

Det er som sagt en meget stor analyse, og derfor tager den lang tid.

Siden jeg er blevet minister har jeg haft fokus på at få arbejdet udført, og jeg har forsøgt at sætte turbo på arbejdet – dog under hensyntagen til, at jeg ikke ønsker at forhaste en så vigtig opgave.

Hvis der er tvingende grunde, f.eks. som følge af uoverensstemmelse med EU-regler, er det muligt – trods skattestoppet - at indføre eller forhøje en skat eller afgift.

Det gælder fx en langsigtet løsning på den fremtidige finansiering af PSO-udgifterne, hvor vi i regeringsgrundlaget har taget eksplicit stilling til en nødvendig undtagelse fra skattestoppet.

Et merprovenu på grund af de nye afgifter eller skatter, skal - krone for krone - anvendes til at nedsætte andre afgifter og skatter.

Med skattestoppet kan der som udgangspunkt ikke gennemføres skatteomlægninger.

Til slut vil jeg besvare **spørgsmål C.**

Afgifts- og tilskudsanalysen kommer forhåbentligt med nogle gode anbefalinger til tilpasninger af, hvordan der kan justeres, så den grønne omstilling kan opnås til lavere omkostninger.

Vi skal dog huske, at der er tale om samfundsøkonomiske analyser og ikke konkrete beslutningsoplæg til ændringer i afgifts- og tilskudssystemet.

Flere politisk vigtige aspekter bliver ikke nødvendigvis belyst fuldt ud i analysen; og de samfundsøkonomiske resultater fra analysen skal selvfølgelig også af den grund naturligvis drøftes politisk, inden de eventuelt kan føre til ændringer i afgifts- og tilskudssystemet.

Afgifts- og tilskudsanalysen kan forhåbentlig blive et ”analytisk kompas”, som de energipolitiske drøftelser og prioriteringer kan tage afsæt i.

Regeringen ønsker at sænke skatten, så det bedre kan betale sig at arbejde.

Vi vil også sikre danske virksomheders konkurrenceposition i forhold til udlandet. Derfor vil

regeringen se med stor interesse på analysens anbefalinger.

Regeringen har stort fokus på mange af de emner, som analysen behandler.

For blot at nævne nogle få eksempler: Sunde incitament, gode rammevilkår, fokus på omkostningerne, enkle og ensartede regler.

Her er vi selvfølgelig åbne for at lade os inspirere af analysens anbefalinger.

Men der kan også komme anbefalinger, som ikke er regeringens politik, og hvor vi vægter andre hensyn højere eller prioriterer anderledes.

Hvis analysen viser, at den grønne omstilling samfundsøkonomisk set bedst understøttes af højere afgifter, så er det ikke regeringens politik.

Et andet område er fordelingsspørgsmålet. Det er et meget vigtigt politisk emne, men ikke et selvstændigt fokusområde i analyserne.

Her tænker jeg også på forholdet mellem by og land, hvor regeringen arbejder for at skabe sammenhængende vækst i hele Danmark.

Der skal også tages hensyn til statskassen. Det er ikke sikkert, at det samfundsøkonomisk optimale system også er det, der giver de laveste støtteudgifter til staten.

Jeg er desuden meget optaget af, at vi skal begrænse støtteudgifterne til vedvarende energi. PSO-udgifterne er steget kraftigt de senere år, og vi skal prøve at begrænse disse udgifter.

Da der kan være mange forskellige politiske hensyn, ønsker vi en åben debat om analyserne.

Det er aftalt, at delanalyserne først sendes til en referencegruppe bestående af eksterne interessenter og interessegrupper samt tre eksterne eksperter.

Drøftelsen med referencegruppen vil skulle ske inden offentliggørelse, så det er muligt at indarbejde relevante bidrag fra gruppen.

Energiafgifterne og støtteudgifterne til VE fylder en del på finansloven og på forbrugernes elregning.

Også af den grund skal eventuelle ændringer overvejes nøje.

Skyder vi forkert kan det have store konsekvenser for såvel forbrugerne som statskassen.

Regeringen er derfor åben for en debat om justeringer i afgifts- og tilskudssystemet. Viser det sig, at vi kan gøre det billigere og mere effektivt, vil vi gerne se på det.

Men det er et komplekst system, hvor ændringer kan have store tværgående effekter. Derfor er der behov for en proces, der tager hensyn til de forskellige interesser. Sådan en proces tager tid.

Vi vil derfor ikke haste justeringer af afgift- og tilskudssystemet igennem, men der arbejdes som nævnt hårdt på at få de forskellige analyser færdige snarest.